

Vzdelávanie, vzdelanie, všeobecné ciele vzdelávania a ich hlavné kategórie :)

Proces výchovného a vzdelávacieho pôsobenia, ktoré sa realizuje v rozmanitom prostredí.

Vzdelanie predstavuje výsledok tohto pôsobenia.

Všeobecné ciele vzdelávania predstavujú ucelený súbor hodnôt a zručností, ktoré by mal vzdelávací proces rozvíjať u každého jednotlivca. Tieto ciele sa v súčasnosti orientujú najmä na rovnováhu medzi odbornými vedomosťami a schopnosťou adaptability v rýchlo sa meniacom svete.

Hlavné kategórie všeobecných cieľov

• Rozvoj osobnosti a kognitívnych schopností

- kritické myslenie - schopnosť analyzovať informácie, preverovať fakty a vytvárať si vlastné, podložené názory,
- celoživotné vzdelávanie - formovanie postoja, že učenie sa nekončí školou, ale je neustálym procesom potrebným pre osobný aj profesijný rast,
- kreativita a riešenie problémov - rozvoj schopnosti hľadať inovatívne riešenia v nečakaných situáciách.

• Socializácia a hodnotová orientácia

- etické a morálne správanie - vedenie k rešpektu, tolerancii k inakosti a k dodržiavaniu demokratických hodnôt,
- sociálne zručnosti - rozvoj schopnosti efektívne komunikovať, pracovať v tíme a riešiť konflikty konštruktívnym spôsobom,
- občianska zodpovednosť - príprava na aktívny a zodpovedný život v občianskej spoločnosti na miestnej aj globálnej úrovni.

• Príprava na profesijný život

- nadobudnutie gramotností - okrem čitateľskej a matematickej gramotnosti ide najmä o digitálnu, finančnú a environmentálnu gramotnosť,
- kľúčové kompetencie - získanie prenosných zručností, ktoré umožňujú flexibilný prechod medzi rôznymi povolaniami.

• Kultúrna a environmentálna identita

- kultúrne povedomie - pochopenie vlastnej kultúry a histórie, ako aj otvorenosť voči iným kultúram,
- environmentálne vedomie - v súlade s globálnymi cieľmi ide o výchovu k udržateľnému životnému štýlu a k zodpovednosti za stav životného prostredia^[1].

[1] Tieto všeobecné ciele sú na Slovensku ukotvené v Zákone o výchove a vzdelávaní (školský zákon), ktorý definuje poslanie výchovy a vzdelávania v súlade s princípmi humanizmu a rovnosti.